

Tilburg University

Beer, uil en pelikaan

Bosman, Frank

Published in: Groen

Publication date: 2022

Document Version Publisher's PDF, also known as Version of record

Link to publication in Tilburg University Research Portal

Citation for published version (APA):

Bosman, F. (2022). Beer, uil en pelikaan: Een sprookje over wetenschap, kunst en politiek. Groen, 6(1), 19.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
 You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Download date: 09. Jan. 2023

Beer, uil en pelikaan

Een sprookje over wetenschap, kunst en politiek

Lang geleden, bij de aanvang der wereld, besloot God de mensheid drie kameraden mee te geven voor ons kort, maar vaak woelige bestaan tussen geboorte en dood. Het eerste geschenk was een witte uil. Hij wees de mensen op de loop van de sterren, het gekrioel van de insecten en het wonder van elektriciteit. Het tweede geschenk was een roze pelikaan. Zij onderwees de mensen in het schilderen van de zonsopgang, het boetseren van menselijk lichamen en het bezingen van wat anders onuitgesproken blijft. Het derde geschenk was een zwarte beer. Hij leerde de mensen hun leven besturen, hun eigen belang minder te achten dan het algemeen nut en het zwakke te beschermen.

De drie dieren – beer, pelikaan en uil – konden het uitstekend met elkaar vinden. Ze waren immers spiegels van de ene God, die hen gemaakt had. De uil zocht waarheid, de pelikaan schoonheid en de beer goedheid. Alles was goed en de mensen leerden snel. Tot de dag kwam dat de aanhangers van uil, beer en pelikaan onderling ruzie begonnen te krijgen. 'Alleen de waarheid kan ons vrijmaken,' riepen de aanhangers van uil. 'Nee, we moeten kiezen voor radicale vernieuwing,' riepen die van beer. De volgelingen van pelikaan zeiden niets: zij stonden met hun rug naar de wereld hun eigen navel te bestuderen.

Nu kent niemand de drie dieren meer en vergeten is hun onderlinge band. De menselijke politiek spant wetenschap en kunst voor haar opportunistisch karretje en wast haar eigen handen in onschuld. De menselijke wetenschap is verdwaald in haar eigen reductionistisch paradigma. En de menselijke kunsten staren naar de brokstukken van hun eigen onvermogen deze crisis te bezweren.

Pulchrum, Bonum en Verum, het schone, het goede en het ware. Het zijn de drie klassieke transcendentalia van God in de christelijke traditie. Ze zijn één. Net als God. De één kan niet zonder de ander. En wat God verbonden heeft, kan de mens niet scheiden.

COLUMNIST Dr. Frank Bosman is cultuurtheoloog